

15.10.2024

Jakelussa mainitut

Kuuleminen luonnonsuojelun alueen perustamisesta

Asia

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) harkitsee luonnonsuojelun alueen perustamista Tuusulan kunnassa sijaitseville, jäljempänä mainituille kiinteistöille.

Luonnonsuojelulain (9/2023) 47 §:n 2 momentin mukaan ELY-keskus voi ilman maanomistajan hakemusta tai suostumusta päätöksellään perustaa luonnonsuojelun alueeksi sellaisen yksityisen alueen, joka sisältyy valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojelun ohjelmaan tai jonka suojelu on valtioneuvoston Natura 2000 -verkoston toteuttamista koskevan periaatepäätöksen mukaan toteutettava luonnonsuojelun laissa säädetysti. Luonnonsuojelulain 41 §:n mukaan valtiolla on velvoite toteuttaa suojelutavoitteita vastaava suojelu Natura 2000 -alueilla.

Tuusulanjärven ympäristöä koskeva kuuleminen on jaettu osa-alueittain kolmeen kokonaisuuteen. Osa-aluejaottelusta löytyy lisätietoja kirjeen osiosta "Tausta". Tämä kirje koskee Tuusulanjärven eteläpään osa-alueen kiinteistöjä.

Luonnonsuojelun alueen perustaminen koskee seuraavia kiinteistöjä:

- Kiinteistön nimi: Keskusta
Kiinteistötunnus: 858-402-13-10
- Kiinteistön nimi: Anttila
Kiinteistötunnus: 858-409-26-136
- Kiinteistön nimi: Margino
Kiinteistötunnus: 858-409-2-211
- Kiinteistön nimi: Järvensivu
Kiinteistötunnus: 858-409-1-9
- Kiinteistön nimi: Kalapoika
Kiinteistötunnus: 858-409-1-105

15.10.2024

6. Kiinteistön nimi: Järvensivu
Kiinteistötunnus: 858-409-3-142
7. Kiinteistön nimi: Mäntysaari
Kiinteistötunnus: 858-409-3-167
8. Kiinteistön nimi: Kaukola
Kiinteistötunnus: 858-409-5-63
9. Kiinteistön nimi: Vesialue
Kiinteistötunnus: 858-409-876-1
10. Kiinteistön nimi: Vesialue
Kiinteistötunnus: 858-876-1-0

Kun luonnonsuojelualue perustetaan ilman maanomistajan hakemusta tai suostumusta 47 §:n 2 momentin mukaisella tavalla, maanomistaja säilyttää rauhoitetun kiinteistön omistuksessaan. Päätökseen otettavat rauhoitusmääräykset eivät saa rajoittaa maankäyttöä enempää kuin aluetta koskevasta luonnonsuojeluohjelmasta tai Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojeluperusteista johtuu, ellei maanomistaja ole muuhun suostunut.

Luonnonsuojelun toteuttaminen vapaaehtoisella suojelulla on myös mahdollista. Olettehan tässä tapauksessa yhteydessä ELY-keskuksen asiaa käsitteleviin virkahenkilöihin (yhteystiedot kirjeen lopussa).

Tausta

Luontoarvoiltaan ja kulttuurihistorialtaan merkittävä Tuusulanjärvi koostuu kolmesta erillisestä vesi- ja rantakosteikkoalueesta, jotka on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaiksi lintuvesiksi. Eteläpään sekä länsirannan osa-alueet kuuluvat Tuusulan kuntaan, kun taas pohjoispohjukan osa-alue sijaitsee Järvenpään kaupungin alueella. Edellä mainitut kolme osa-aluetta muodostavat yhdessä Tuusulanjärven lintuveden Natura-alueen (FI0100046). Alue on liitetty Natura 2000 -verkostoon lintudirektiivin (2009/147/EY) mukaisena erityisenä suojelualueena (SPA). Kolme osa-aluetta kuuluu niin ikään valtioneuvoston vahvistamaan valtakunnalliseen lintuvesiensuojeluohjelmaan (LVO). Lintuvesiensuojeluohjelman mukainen alue on pinta-alaltaan hieman suurempi kuin Natura-alueen mukainen raja.

Eteläpään ja länsirannan osa-alueet sisältyvät Tuusulassa Hyrylän laajentumissuunnat (HYLA) -osayleiskaavaan. Osayleiskaavassa nämä on varattu pääasiassa suojelualueeksi (SL-2) ja lähivirkistysalueeksi (VL-1). Eteläpään osa-alueella on lisäksi merkittuna vedenhankintaa varten osoitettu tärkeä pohjavesialue (pv-1). Koskenmäki-asemakaavassa eteläpään osa-alue leikkaa pienialaisesti puistoaluetta (P), vesialuetta (W), lähivirkistysaluetta (VL) sekä venevalkamaa (LV) koskevia merkintöjä. Länsirannan osa-alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Järvenpään kaupunkiin kuuluva pohjoispohjukan osa-alue on sekä yleiskaavoitettu (Järvenpään yleiskaava 2040 ja Keskustan osayleiskaava

15.10.2024

2030) että asemakaavoitettu (Kaakkolan ranta ja Rakettitehtaan alue). Yleiskaavoissa pohjoispohjukan osa-alue on osoitettu suojelualueeksi (SL) ja vesialueeksi (W). Asemakaavoissa osa-alue on määrätty niin ikään suojelualueeksi (SL).

Alueen suojelun perusteet

Tuusulanjärvellä pesii ja levähtää useita uhanalaisia ja lintudirektiivin liitteen I lajeja sekä muita lintulajeja, joiden esiintymät ovat merkittäviä niiden kansallisen suojelutason ylläpitämiseksi ja parantamiseksi.

Tuusulanjärven linnustoa on seurattu jo vuosikymmeniä varsin säännöllisesti, ja Keski- ja Pohjois-Uudenmaan Lintuharrastajat (Apus ry) ylläpitää ajantasaista alueen linnustoa koskevaa havaintorekisteriä. Järven **eteläpään osa-alueella** pesii seurantojen mukaan mm. laulujoutsen (lintudirektiivin liitteen I laji), silkkiuikku (NT), haapana (VU), taivaanvuohi (NT), rytikerttunen, punavarpuinen (NT) ja pajusirkku (VU). **Länsirannan osa-alueella** pesii havaintojen perusteella kaulushaikara (lintudirektiivin liitteen I laji), silkkiuikku (NT), haapana (VU), nokikana (EN), luhtakana, rytikerttunen, rastaskerttunen (VU), punavarpuinen (NT) ja pajusirkku (VU). Näiden lisäksi **pohjoispohjukan osa-alueella** pesii kaulushaikara (lintudirektiivin liitteen I laji), silkkiuikku (NT), taivaanvuohi (NT), nokikana (EN), luhtakana, rytikerttunen, punavarpuinen (NT), pajusirkku (VU) ja pikkutikka.

Tuusulanjärven rantaluhdilla on myös havaittu soidintavia viitasammakoita, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa luonnonsuojelulain 78 §:n nojalla hävittää eikä heikentää.

Lisätietoja havainnoista ja tuoreimpia luontoselvityksiä on listattuna alla:

- Honkala, J & Niiranen, S. 2022. Tuusulan Rantamon ja Seittelin pesimälinnusto 2022. Apus ry:n raportteja 2/2022. Verkossa: [https://www.tuusula.fi/tuusula/attachments/text_editor/39039.pdf?name=Tuusulan%20Rantamon%20ja%20Seittelin%20pesim%C3%A4linnusto%202022%20\(002\)](https://www.tuusula.fi/tuusula/attachments/text_editor/39039.pdf?name=Tuusulan%20Rantamon%20ja%20Seittelin%20pesim%C3%A4linnusto%202022%20(002)).
- Keski- ja Pohjois-Uudenmaan Lintuharrastajien (Apus ry) havainnot Tiira-lintutietopalvelussa. 2024. Verkossa: <https://www.tiira.fi/> (vaatii kirjautumisen).
- Koskimies, P & Nieminen, M. 2021. Tuusulanjärven Natura-alueen pesimälinnustaselvitys Tuusulassa vuonna 2021. Faunatican raportteja 73/2021. Verkossa: https://www.tuusula.fi/attachments/text_editor/37744.pdf.
- Lammi, E. Vauhkonen, M. Hagner-Wahlsten, N. 2015. Tuusulanjärven eteläpään ja Tuusulanjokilaakson luontoselvitys. Enviro. Verkossa: [https://www.tuusula.fi/attachments/text_editor/36464.pdf?name=Tuusulanjarven ja jokilaakson luontoselvitys](https://www.tuusula.fi/attachments/text_editor/36464.pdf?name=Tuusulanjarven%20ja%20jokilaakson%20luontoselvitys).

15.10.2024

Esitys alueen rauhoitusmääräyksiksi

I Yleiset rajoitukset

Koko alueella on kielletty:

- metsänhakuu ja muut metsänhoitotoimet;
- elävien ja kuolleiden kasvien, kasvinosien ja sienien ottaminen tai vahingoittaminen;
- maa-aineksien tai kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen;
- ojien kaivaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen;
- rakennusten, rakennelmien, teiden ja polkujen rakentaminen;
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen ja selkärangattomien eläimien pyydystäminen tai kerääminen sekä
- kaikenlainen muu toiminta, joka muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti luonnonoloihin tai eliölajien säilymiseen.

II Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä sallitaan

- kotieläinten laiduntaminen ja laidunnuksen mahdollistavien rakenteiden ylläpitäminen ja rakentaminen alueen hoitamiseksi;
- alueen hoitoon ja kunnostukseen liittyvä vesikasvien niitto;
- marjojen ja hyötysienien poiminta;
- metsästys ja kalastus;
- haitallisten vieraslajien poistaminen;
- luonnonsuojelualueen rakennepiirteiden ja lajiston kartoittaminen sekä
- ELY-keskuksen hyväksymän hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen.

Korvaukset

Valtio on luonnonsuojelulain 111 §:n mukaan velvollinen korvaamaan kiinteistön omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle merkityksellisen haitan, joka aiheutuu 47 §:n 2 momentin nojalla perustetun luonnonsuojelualueen rauhoitussäännöksistä. Jos korvauksesta ei voida sopia, maanomistaja voi hakea Maanmittauslaitokselta toimitusta korvauksen määräämiseksi.

Kuuleminen

ELY-keskuksen on varattava asianosaiselle ja kunnalle tilaisuus tulla kuuluksi ennen päätöksen antamista. Uudenmaan ELY-keskus varaa teille tilaisuuden lausua mielipiteenne luonnonsuojelualueen perustamisesta ja esitetyistä rauhoitusmääräyksistä.

Tuusulan kunnan omistamat kiinteistöt 858-402-13-10 ja 858-409-26-136 esitetään toteutettavaksi hieman valtakunnallista lintuvesiensuojeluohjelmaa laajempaa rajausta noudattaen. Kuntaa pyydetään ilmaisemaan lausunnossaan kantansa erityisesti tähän seikkaan.

15.10.2024

Lausunto pyydetään toimittamaan 30.11.2024 mennessä sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi tai postitse osoitteeseen Uudenmaan ELY-keskus, PL 36, 00521 Helsinki. Liitättehän lausuntoon asian diaarinumeron UUDELY/17323/2024.

Asia voidaan ratkaista, vaikka lausuntoa ei olisi annettu.

Yhteyshenkilö

Tarkempia tietoja asiasta antaa:

Alexi Nurmi, aleksi.p.nurmi@ely-keskus.fi tai p. 029 502 1341

Allekirjoitus

Ylitarkastaja

Alexi Nurmi

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Hyväksyntämerkintä löytyy asiakirjan viimeiseltä sivulta.

Liitteet

Kartat:

Tuusulanjärven toteutusesitys - Eteläpään osa-alue

Tuusulanjärven toteutusesitys - Koko alue

Jakelu

Saantitodistuksilla

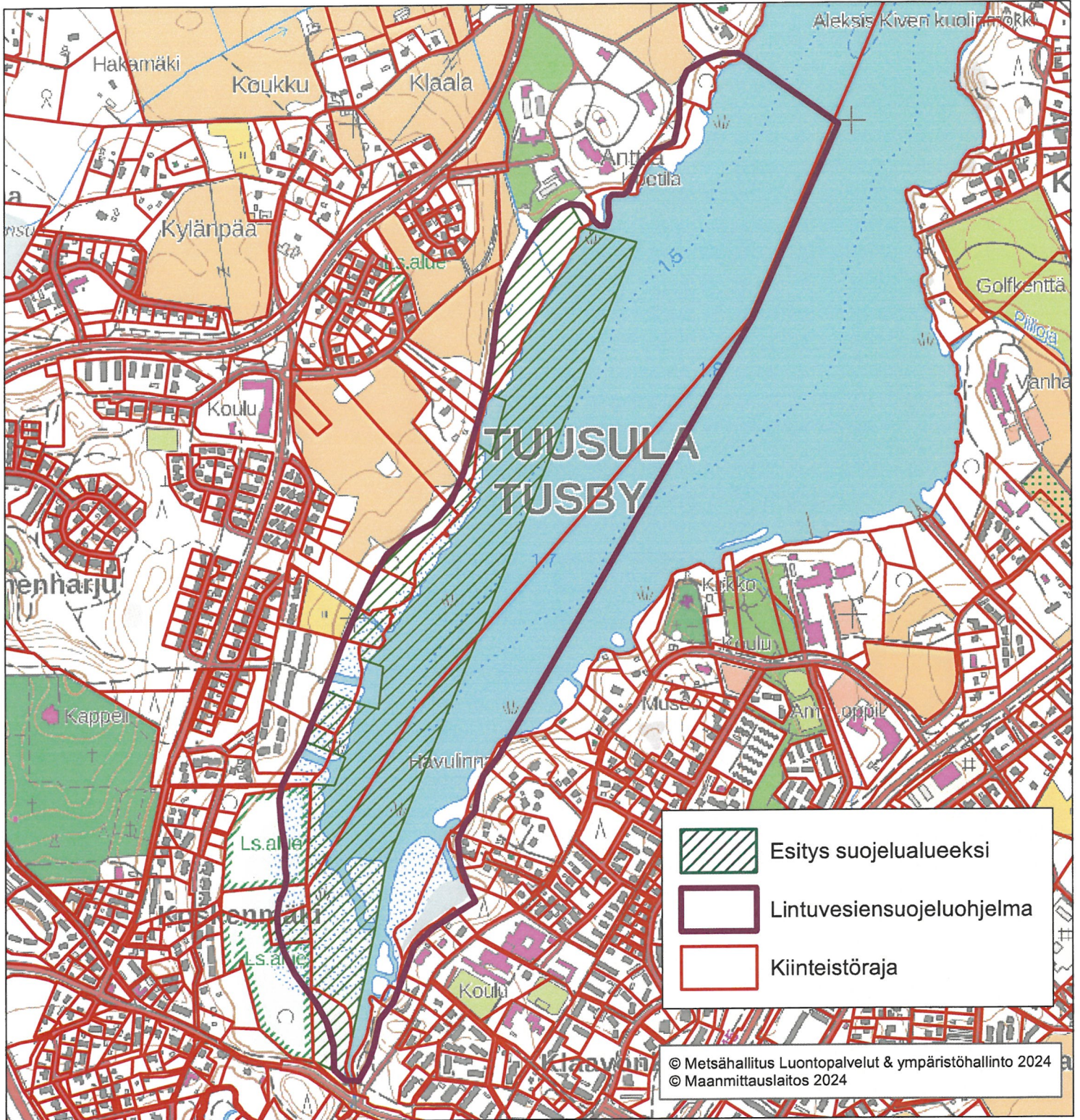
Eteläpään osa-alueen toteutusesitykseen kuuluvien kiinteistöjen maanomistajat.

Yleistiedoksianto

Tämä asiakirja UUELY/17323/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/17323/2024 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Nurmi Aleks P 15.10.2024 14:45

Tuusulanjärven toteutusesitys - Eteläpään osa-alue

Tuusulanjärven lintuvesi

Eteläpään osa-alue

Suojelupinta-ala: noin 31,2 ha

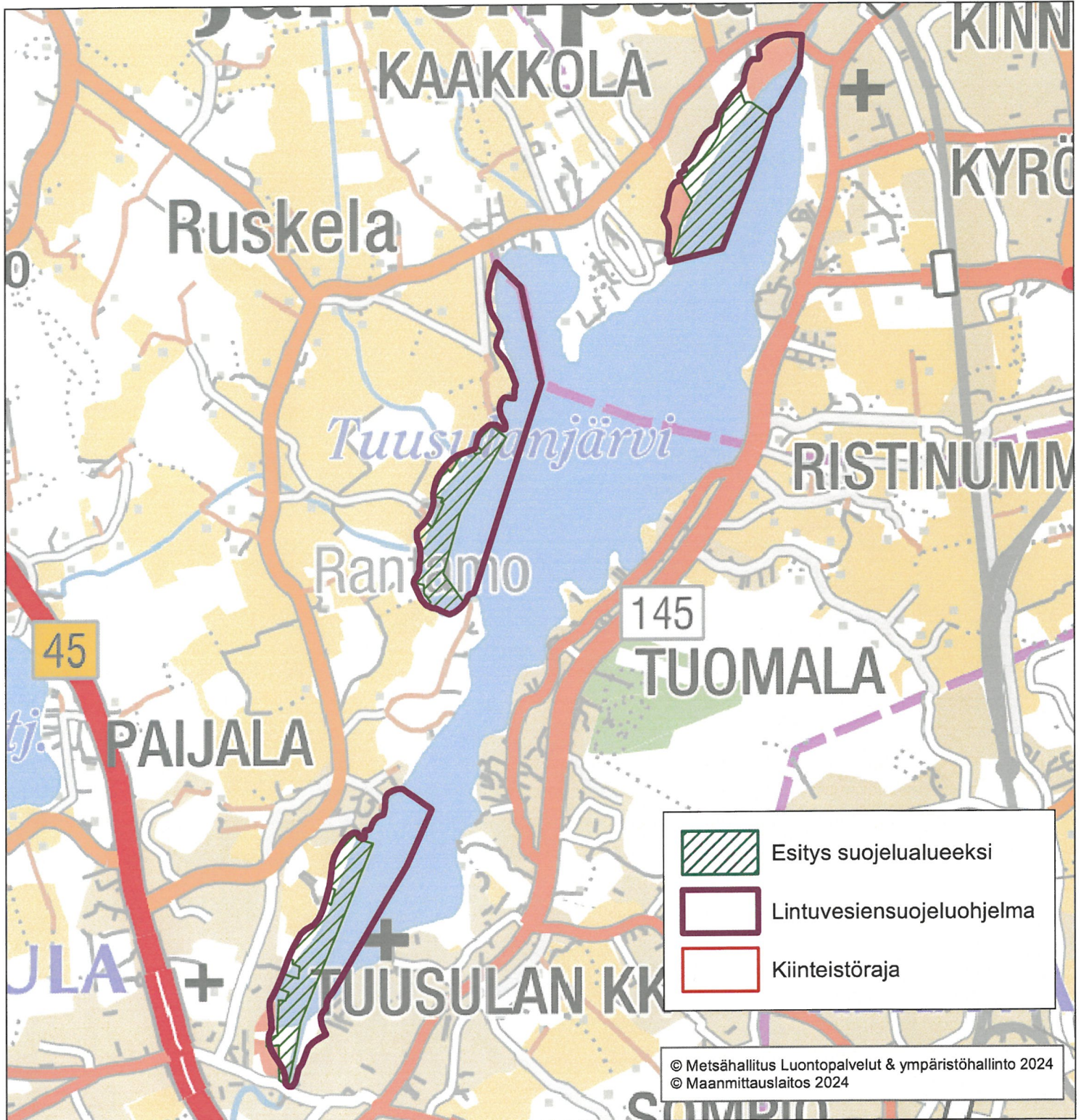
1:11 000

Koordinaatisto: ETRS TM35FIN
Uudenmaan ELY-keskus

HUOM! Kartan tausta-aineistot ja
kiinteistörajat ohjeellisia

Tuusulanjärven toteutusesitys - Koko alue

Tuusulanjärven lintuvesi

Koko alue

Suojelupinta-ala: noin 96,2 ha

N
1:38 000

Koordinaatisto: ETRS TM35FIN
Uudenmaan ELY-keskus

HUOM! Kartan tausta-aineistot ja
kiinteistörajat ohjeellisia

